

Tietoevry Oyj kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä 104/2022. Lausuntomme koskee erityisesti lain vaatimia teknisiä ratkaisuja.

Hallituksen esityksessä esitetään perustettavaksi Rahoitusvakausviraston yhteyteen huoltovarmuustilien hallinta päivittäismaksamisen turvaamiseksi poikkeustilanteissa. Lisäksi luottolaitosten toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi esityksessä ehdotetaan perustettavaksi varajärjestelmä pankkien välisen maksuliikkeen, maksujen selvityksen ja katteensiirron toteuttamiseksi. Jotta luottolaitokset voivat häiriötilanteessa käyttää järjestelmiä, edellyttää se luottolaitoksen teknisten yhteyksien yhteensopivuutta Rahoitusvakausviraston ja Suomen Pankin järjestelmien kanssa.

Tietoevry tukee hallituksen esityksen sisältöjä pääosin ja kannattaa kansallisen huoltovarmuuden vahvistamista päivittäismaksamisen osalta. Kuitenkin haluamme saattaa valiokunnan harkintaan seuraavia periaatteellisia huomioita lain käytännön toteutuksen jatkovalmistelua varten:

1. Käytännön toteutuksen tulee perustua ratkaisumalleiltaan mahdollisimman kevyisiin, avoimiin ja toiminnallisiin teknisiin ratkaisuihin sekä olemassa oleviin standardeihin, jotta mahdollistetaan ratkaisun ylläpidon kustannustehokkuus ja se että ratkaisun voivat tuottaa myös teknisiltä ja operatiivisilta kyvykkyyksiltään soveltuvat tahot (myös muut kuin luottolaitokset).
2. Tietoevry näkee, että Huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönotossa tulisi kiinnittää huomiota toiminnalliseen velvoitteeseen, jota luottolaitoksen häiriötilanteessa sovellettaisiin. Tilitietojen osalta niiden siirtämisen sijaan tulisi luottolaitokselta edellyttää vähintään vain tarvittavan käyttövaran siirtämistä Huoltovarmuustilijärjestelmään. Tämä mahdollistaisi luottolaitokselle joustavamman tavan liittyä varajärjestelyyn sekä rajoitetun tilitoiminnan jatkamisen joidenkin palveluiden osalta häiriötilanteissa, kun tilikirjoja ei tarvitse tietojen siirtämisen takia sulkea. Lisäksi menettely mahdollistaa kolmansien osapuolien tehokkaamman ja laajemman hyödyntämisen häiriötilanteissa.
3. Lisäksi Tietoevry näkee, että päivittäismaksamisen turvaaminen poikkeustilanteissa tulisi rakentua teknisesti ja toiminnallisesti siten, että ne eivät olisi nykyisten pankkijärjestelmien kaltaisia ja raskaisiin tiedonsiirtoratkaisuihin perustuvia, vaan kevyitä ja tietojen tulisi siirtyä vain tarvittavin osin.
4. Edelleen Tietoevry näkee, että nyt rakennettavat ratkaisut tulisi toteuttaa kansallisten kyvykkyyksien varaan, mikä entisestään parantaisi huoltovarmuutta tilanteissa, joissa tiedonsiirtoyhteydet esimerkiksi ulkomaille saattaisivat häiriintyä. Tämän vuoksi varajärjestelyiden tulisi mahdollistaa normaaliaikojen tapahtumien reitittäminen Suomen sisällä.
5. Lopuksi Tietoevry toteaa, että Huoltovarmuustilijärjestelmä, Korttimaksamisen huoltovarmuuspalvelu sekä pankkien välinen maksujärjestelmä tulisi olla käytettävissä yhdessä tai erikseen kulloisenkin häiriötilanteen niin vaatiessa. Lisäksi ratkaisujen tulisi tukea normaaliaikojen prosesseja siten, että yksittäisen luottolaitoksen häiriöstä johtuva varajärjestelyn käyttöönotto aiheuttaisi mahdollisimman vähän operatiivisia muutoksia Suomessa toimiville luottolaitoksille.

Tietoevry näkee, että edellä mainitut periaatteet huomioitaessa tarvittavat huoltovarmuutta vahvistavat ratkaisut voidaan toteuttaa oikeasuhtaisesti, toiminnallisesti järkevästi ja kustannustehokkaasti.

Helsingissä 1.7.2022

Ilkka Korkiakoski
Tietoevry Oyj